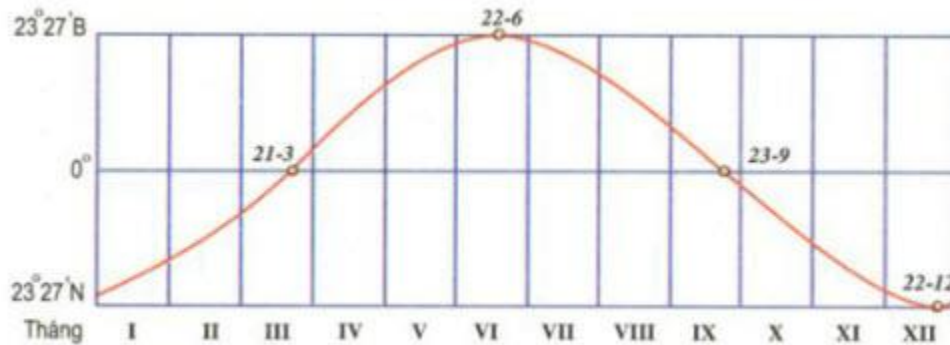

Câu hỏi thảo luận trang 22 SGK Địa lí 10

Đề bài:

Dựa vào hình 6.1 (trang 22 - SGK) và kiến thức đã học, hãy xác định khu vực nào trên Trái Đất có hiện tượng Mặt Trời lên thiên đỉnh mỗi năm hai lần? Nơi nào chỉ một lần? Khu vực nào không có hiện tượng Mặt Trời lên thiên đỉnh? Tại sao?

Hình 6.1 – Đường biểu diễn chuyển động biểu kiến của Mặt Trời trong năm

Trả lời:

Cách 1:

- Khu vực có hiện tượng Mặt Trời lên thiên đỉnh mỗi năm hai lần: giữa hai chí tuyến Bắc và chí tuyến Nam.

- Khu vực có hiện tượng Mặt Trời lên thiên đỉnh mỗi năm một lần: chí tuyến Bắc và chí tuyến Nam.

Vì: Trái Đất đang chuyển động xung quanh Mặt Trời với trục nghiêng ($23^{\circ}27'$ với pháp tuyến của mặt phẳng quỹ đạo Trái Đất) và không đổi phương. Do đó, tia nắng vuông góc với tiếp tuyến ở một bề mặt Trái Đất sẽ lần lượt di chuyển từ $23^{\circ}27' N$ lên $23^{\circ}27' B$. Trong vòng 1 năm, các địa điểm nội chí tuyến đều có hai lần Mặt Trời lên thiên đỉnh.

- Khu vực không có hiện tượng Mặt Trời lên thiên đỉnh: Từ ngoài hai chí tuyến về hai cực.

Vì: trục Trái Đất nghiêng với mặt phẳng hoàng đạo (mặt phẳng chứa quỹ đạo Trái Đất) một góc bằng $66^{\circ}33'$. Để tạo góc 90° thì góc phụ phải là $23^{\circ}27'$, trong khi đó các địa điểm ở ngoài chí tuyến đều có vĩ độ lớn hơn $23^{\circ}27'$.

Cách 2:

- Khu vực có hiện tượng Mặt Trời lên thiên đỉnh mỗi năm hai lần : giữa hai chí tuyến Bắc và Nam (nội chí tuyến).

- Các địa điểm nằm trên hai chí tuyến chỉ có một lần Mặt Trời lên thiên đỉnh, đó là ngày 22/6 ở chí tuyến Bắc và 22/12 ở chí tuyến Nam.

- Khu vực không có hiện tượng Mặt Trời lên thiên đỉnh : ngoại chí tuyến. Vì trục Trái Đất nghiêng với mặt phẳng quỹ đạo (mặt phẳng chứa quỹ đạo Trái Đất) một góc = $66^{\circ}33'$. Để tạo góc 90° thì góc phụ phải là $23^{\circ}27'$, trong khi đó các địa điểm ở ngoại chí tuyến đều có vĩ độ lớn hơn $23^{\circ}27'$.